

APPENDIX - A

An Assessment Of The Influence Of The Family Background On The Learning Of English.

— A Case Study

विद्यार्थ्यांसाठी प्रश्नावली

१ सर्वसामान्य माहिती

१) संपूर्ण नांव _____

२) पालकांचे संपूर्ण नांव _____

३) शाळेचे पूर्ण नांव _____

४) घराचा पत्ता _____

५) जन्म तारीख _____

७) जात _____

६) धर्म _____

८) पोटजात _____

२ निवासस्थान विषयक माहिती

१ तुम्ही कोठे रहाता ?

- अ) स्वतःच्या मालकीच्या घरात
ब) भाड्याच्या घरात
क) नोकरीमुळे मिळालेल्या घरात

२ घराचे स्वरूप कसे आहे ?

- अ) मातीचे ब) तट्ट्याचे क) सिमेंटचे
ड) कौलार इ) पत्र्याचे फ) झोपडी

३ घर कोठे आहे ?

- अ) मध्यवस्तीत ब) बाजार पेठेत क) गावाबाहेर
ड) एस टी स्टॅन्डजवळ इ) शेतात

४ तुमच्या घराला स्वतंत्र अंगण आहे का ?
आहे / नाही

५ तुमच्या घराला किती खोल्या आहेत ?

- अ) एक ब) दोन क) तीन ड) त्याहून अधिक

६ तुमच्या घरात तुमच्यासाठी स्वतंत्र खोली आहे का ?
आहे / नाही

७ तुम्ही अभ्यास करण्यास घरात कोठे बसता ?

- अ) स्वतंत्र खोलीत
ब) झोपण्याच्या खोलीत
क) स्वयंपाक घरात
ड) बँठकीच्या खोलीत
इ) अंगण किंवा पडवीत

फ) मित्रमैत्रीणी यांच्या घरी

८ तुम्ही तुमची वह्या-पुस्तके घरी कोठे ठेवता ?

- अ) स्वतंत्र टेबलावर
ब) स्वतंत्र कपाटात
क) कपाटाच्या काही भागात
ड) भावडांच्या वह्या पुस्तका समवेत
इ) घरात कोठेही

९ अभ्यास करत असता आजूबाजूच्या गोष्टीमुळे अभ्यासात अडथळा निर्माण होतो, कां ?

होतो / होत नाही

- अ) घराजवळून जाणाऱ्या वाहनानामुळे
ब) घराजवळ असणाऱ्या गिरणी / कारखान्या / गॅरेजमुळे
क) सिनेमागृह / व्ही डी ओ सेंटरमुळे
ड) घराजवळ असणाऱ्या गोठा, पोल्ट्री इ. मुळे
इ) घर बाजारपेठेत असल्यामुळे
फ) इतर

१० तुम्ही घरात एकाप्रतेने अभ्यास करू शकता कां ?
हो / नाही

- अ) घरातील वर्दळीमुळे / गोंगाटामुळे / वर्दळ गोंगाट नसल्याने
ब) टी व्ही / रेडीओ / टेप मुरु असल्याने / नसल्याने
क) लहान मुलानमुलांच्या रडण्याने/लहान मुल नसल्याने
ड) घरातील माणसांनी मध्येच हाका मानल्यामुळे
इ) इतर

३ कौटुंबिक माहिती

१ तुमचे एकत्र कुटुंब आहे कि विभक्त ?

एकत्र / विभक्त

२ तुमच्या घरात कोणते नातेवाईक रहातात ?

आई / वडील / काका / काकू / आत्या

आजी / आजोबा / मामा / मामी / मावशी

भाऊ / बहिण

इतर -

३ तुम्ही एदकरं किती भावंडे एकत्र रहाता ?

मसले - भाऊ वहीण

चुलत - भाऊ वहीण

सावत्र - भाऊ वहीण

४ तुम्ही घरातले कितवे अपत्य आहात ?

अ) मोठे ब) मधले क) धाकटे

४ सामाजिक पार्श्वभूमी

१ तुमची आई रिकाम्या वेळेत काय करते ?

अ) मैत्रीणीकडे जाते

ब) मंडळात जाते

क) वाचन करते

ड) भरतकाम-शिलाईकाम करते

इ) बॅंडमिटन, पत्ते, कॉरम इ. खेळते

फ) स्वतःचा छंद जोपासते. य) इतर

२ तुमचे वडील रिकाम्या वेळेत काय करतात ?

अ) फिरायला जातात ब) मित्राकडे जातात

क) घरातील मंडळीसमवेत गप्पा मारतात

ड) घरातील व्यवसायात (पोल्ट्री, डेअरी, दुकान इ.)

मदत करतात इ) वाचन करतात

फ) लेखन करतात, बॅंडमिटन, क्रिकेट, पत्ते खेळतात

य) स्वतःचा छंद जोपासतात र) इतर

३ आई महिला मंडळाची सभासद आहे का ?

आहे / नाही

मंडळाचे नांव-

४ वडील एखाद्या मंडळाचे सभासद आहेत का ?

आहेत / नाहीत

मंडळाचे नांव-

५ तुमचे वडील गांवात होणाऱ्या सभा, संमेलने, व्याख्याने इत्यादीना हजर रहातात का ?

रहातात / रहात नाही

६ आई सभा, संमेलन इत्यादीना हजर रहाते का ?

रहाते / रहात नाही

७ तुमच्या कुटुंबाचे अत्यंत जवळचे कोणी मित्र-मैत्रीणी आहेत का ?

आहेत / नाहीत

५ शैक्षणिक पार्श्वभूमी

१ वडीलांचे शिक्षण -

आईचे शिक्षण -

घरात पदवीधर किती आहेत ?

घरात अशिक्षित किती आहेत ?

२ तुमच्या घरात दूरदर्शन, रेडिओ आहे का ?

आहे / नाही

३ रेडिओ / टी व्ही वरचे कोणते कार्यक्रम सर्वांना आवडतात.

गाणी/वातम्या/नाटक/शैक्षणिक/प्रायोजित/चित्रहार

४ आई/वडीलांना स्वतःची सही करता येते का ?

हो / नाही

५ तुम्ही शैक्षणिक कार्यक्रम ऐकता/पहाता का ?

हो / नाही

६ तुम्ही घरी वर्तमान पत्र घेता का ?

हो / नाही

इंग्रजी / मराठी / दोन्ही

७ तुम्ही स्वतः रोज वर्तमानपत्र वाचता का ?

होय / नाही

८ तुम्हाला कोणत्या वातम्या वाचायला आवडते ?

राजकीय / सामाजिक / श्रद्धाविषयक /

अग्रलेख / विज्ञान विषयक जाहिराती /

सिनेमा विषयक / मनोरंजक

९ तुमच्या पालकांना वाचनाचा छंद आहे ?

आहे / नाही

१० कोणत्या प्रकारचे साहित्य तुमच्या पालकांना वाचायला आवडते ?

कथा / कादंबरी / लेख / निबंध

/चरित्र / टीकात्मक / कविता /

हिंदी वाङ्मय / इंग्रजी वाङ्मय

११ तुमच्या पालकांचे एखाद्या वाचनालयाचे सदस्यत्व आहे का ?

आहे / नाही

१२ तुमच्या घरात तुमच्या मालकीची पुस्तके आहेत का ?

आहेत / नाहीत

- १३ कोणत्या प्रकारची पुस्तके घेणे तुमच्या पालकांना आवडते ?
कथा / कादंबऱ्या / नाटके / चरित्र / वैचारिक / काव्यसंग्रह / मासीके / धार्मिक
(इंग्रजी भाषेतील / मराठी भाषेतील)

- १४ तुम्ही शब्दकोश वापरता कां ?
हो। नाही

कोणता -

६ व्यावसायिक पार्श्वभूमी

- १ वडील नोकरी करतात कां ?
करतात / करत नाहीत
कोठे :
कोणत्या प्रकारची :
- २ वडील स्वतंत्र व्यवसाय करतात कां ?
होय / नाही
अ) गवंडीकाम ब) चांभारकाम
क) सुतारकाम ड) सोनारकाम
इ) शेती ई) स्वतंत्र दुकान
फ) इतर
- ३ वडील रोजगारावर काम करतात कां ?
होय / नाही
अ) शेतमजूर ब) शिपाई व सफाई कामगार
क) माळीकाम
ड) इतर
- ४ वडीलांचे वार्षिक उत्पन्न किती ?
- ५ आई नोकरी करते कां ?
करते / करत नाही
कोठे :
कोणत्या प्रकारची :
- ६ आई घरकामाशिवाय इतरकोणता व्यवसाय करते कां ?
होय / नाही
अ) घरातील उद्योगात मदत करते
ब) दुकान सांभाळते
क) घरातील पोल्ट्री, गुरे सांभाळते
ड) रोजगारावर शेतजत काम करते

- इ) धुणेभांडी हे काम करते
फ) वाहेरील स्वयंपाकाचे काम करते
म) पापड मसाले लोणची इ. करते
र) इतर

- ७ घरातील व्यवसाय तुम्हाला मदत करावी लागते कां ?
लागते / लागत नाही
कोणत्या प्रकारची - शेतकाम / गुरे सांभाळणे
पोल्ट्रीची देखभाल / दुकानात बसणे
सुतारकाम / चांभारकाम / लोहारकाम
सोनारकाम / इतर
- ८ वडीलांच्या व्यवसायात मदत करण्यासाठी आवश्यक असणारे शिक्षण तुम्ही घेतले आहे कां ?
आहे/नाही
असल्यास - हे शिक्षण तुम्हाला वडीलांकडून मिळाले
रोजच्या अनुभवातून मिळाले /
इतर कोणी शिकविले

- ९ आईला घरकामात मदत करता कां ?
करतो / करत नाही
असल्यास कोणती ?
स्वयंपाकात / धुणेभांडी / घर स्वच्छता
वाजार करणे लहान मुल सांभाळणे /
वस्तुची ने-आण करणे / इतर

७ कौटुंबिक संबंधांची पार्श्वभूमी

- १ तुमचे आई-वडील तुमची फार काळजी करता कां ?
करतात / करत नाही
अ) एकटे कोठेही सोडतात / सोडत नाही
ब) प्रत्येक गोष्टीत त्यांना विचारावे लागते/लागत नाही
क) सांगितलेल्या वेळेत घरी यावे लागते / केव्हाही
आले तरी चालते
- २ तुमच्यावर कांही वंधने घातली आहेत कां ?
आहेत / नाहीत
य) सिनेमा बघायचा नाही / बघितला तरी चालतो
र) ठराविक वेळेत अभ्यास केलाच पाहिजे/किला नाही
तरी चालतो
ल) तुम्ही तुमचाच हट्ट चालवता कां ?
चालवतो। चालवत नाही
व) तुमचा हट्ट पुरवला जातो कां ?
जातो। जात नाही
- ३ आई-वडीलांचे तुम्ही लाडके आहेत कां ?
आहे। नाही
अ) माझ्याकडे आई-वडिलांचे लक्ष असते/असत नाही

- ब) इतर भावंडाचे जेवढे हट्ट पुरविले जातात तेवढे माझे पुरवले जात नाहीत / पुरवले जातात
- क) एखाद्या चुकी बद्दल मला जेवढी शिक्षा केली जाते तेवढी इतर भावंडांना केली जात नाही / केली जाते
- ४ तुम्ही पुढे कोण व्हावे ह्यासंबंधी आई वडील त्यांच्या इच्छा बोलून दाखवतात कां ?
दाखवतात / दाखवत नाहीत
- अ) त्यांना मी भरपूर शिकावे असे वाटते / वाटत नाही
- ब) त्यांना मी डॉक्टर / इंजिनियर उद्योगपती / राजकारणी व्हावे असे वाटते / वाटत नाही
- क) त्यांना मी त्यांच्या व्यवसायात मदत करावी असे वाटते / वाटत नाही
- ड) मी पैसा मिळवण्यास लवकर लागावे असे त्यांना वाटते / वाटत नाही
- ५ तुम्ही तुमच्या भावंडांवर प्रेम करता कां ?
करतो / करत नाही
- अ) माझ्या भावंडारोबर मी भांडतो / भांडत नाही
- ब) माझ्या भावंडारोबर मी खेळतो / खेळत नाही
- क) मला मिळालेल्या कोणत्याही वस्तूचा खाण्याचा कांही भाग मी भावंडांना देतो / देत नाही
- ड) भावंडांच्या वस्तू मी जपतो / जपत नाही
- ६ तुमचे आई-वडील तुम्हाला आवडतात कां ?
आवडतात / आवडत नाही
- अ) माझ्या हितासाठी ते झटतात / झटत नाहीत
- ब) माझ्यावर फार सक्ती करतात / करत नाहीत
- क) मला शिस्त लागावी म्हणून प्रयत्न करतात / करत नाहीत
- ड) माझे आई वडील स्वभावाने प्रेमळ आहेत / नाहीत
- इ) माझ्या आजारपणात विशेष काळजी घेतात / घेत नाहीत
- ई) माझे मित्र घरी यावेत असे त्यांना वाटते / वाटत नाही
- फ) घरामधे अनंदा वातावरण ठेवतात / ठेवत नाहीत
- ७ तुम्हाला सावत्र आई आहे कां ?
आहे / नाही
- अ) सख्या आईची आठवण येते / येत नाही
- ब) सावत्र आई फार काम लावते / लावत नाही
- क) सावत्र आई कौतुक करते / करत नाही
- ड) अपराधाबद्दल ती फार शिक्षा करते / करत नाही
- इ) शेजारी पाजारी सावत्रआई बद्दल मला सांगतात / सांगत नाहीत

- ८ तुमचे आई-वडील तुमच्याशी गप्पा मारतात कां ?
मारतात / मारत नाहीत
- अ) ते तुमच्याशी खेळतात कां ?
खेळतात / खेळत नाहीत
- ब) ते तुमचा अभ्यास घेतात कां ?
घेतात / घेत नाहीत
- क) त्यांनी अभ्यास घ्यावा व तुमच्याशी मोकळेपणाने वागावे असे तुम्हाला वाटते कां ?
वाटते / वाटत नाही
- ड) तुम्हाला वडीलांची भिती वाटते कां ?
वाटते / वाटत नाही
- ९ आई वडील यांच्यात भांडणे होतात कां ?
होतात / होत नाहीत
- अ) वडील व्यसनी आहेत / नाहीत
- ब) वडील रागीट आहेत / नाहीत
- क) आईला मारहाण करतात / करत नाहीत
- ड) आई वडील फिरावयास जातात / कधीच जात नाहीत
- इ) आईने घरात कांही वस्तू आणायला सक्तीतली की वडील चिडतात / चिडत नाहीत
- १० घरात भांडणे झाल्यानंतर तुम्ही काय करवा ?
गप्प बसतो / धावरतो / बाहेर पडतो
- रोजचेच असल्याने कांही वाटत नाही
- ११ आई-वडील व इतर भावंडे मिळून जेवण्यास एकत्र बसता कां ?
बसतो / बसत नाही
- अ) एकत्र जेवणे शक्य होते / होत नाही
- ब) प्रत्येकाच्या कामाच्या वेळा समान आहेत / समान नाहीत
- क) आई-वडील कामासाठी लवकर बाहेर जातात / जात नाहीत
- ड) अगोदर भावंडे जेवतो नंतर आई वडील जेवतात
- इ) आई सर्वानंतर जेवते / जेवत नाही
- १२ कोणते नातेवाईक तुमच्याकडे येतात ?
काका / मामा
आत्या / मावशी
- १३ सुट्टीत तुम्ही कोणाकडे जाता ?
मामाकडे / काकाकडे / मावशीकडे
आत्याकडे / आजोळी